

A Történelmi Hivatal
Ez Etv. 25/H. § alapján
az iratokat átvette

F-do-ból átminősítve

H

1975. IV. 18.

TITKOS
A MAGYAR NÉPKÖZTARSASÁG FELÜGYMINISZTERIUMA

SZIGORÚAN TITKOS!

S Z E P V : BM

OSZTALY: ... III/III-4/5.

CSOPORT DOSSZIÉ

NEV: .. AM: 11-Cs-787.

FEDŐNÉV: "ÖSSZETARTÓK"

III. kötet

MEGNYITVA: 1975. IV. 18.

LEZARVA: 19.....

ARCHIV SZAM:

A MEGNYIT.

ATI DOSSZIÉ SZAM:

A LEZARÁS IDŐPONTJA:

IE ARCHIV SZAM:

11-10/360/74.

77

XIII

4-1785

4/3-156

T-9481/3

BELÜGYMINISZTERIUM

SZIGORUAN TITKOS !

i. r. péld.

J E L E N T É S

A kultruális területen ellenséges tevékenység gyanuja miatt ellenőrzésünk alatt álló különböző antimarxista és álmarxista politikai platformról fellépő értelmiségi személyekre és csoportokra vonatkozó anyagaink elemzése alapján megállapítottuk, hogy egymáshoz való viszonyukban és megnyilvánulásaikban az utóbbi időben minőségi változások tapasztalhatók, erősödik közöttük az együttműködés tendenciája.

32

- 2 -

A marxizmus pluralitását valló FEHÉR FERENC, HELLER ÁGNES, VAJDA MIHÁLY és felesége HÁBER JUDIT, MÁRKUS GYÖRGY és felesége OTTÓ MÁRIA RENÁTA, valamint tanítványaik: RADNÓTI SÁNDOR, BENCZE GYÖRGY, KIS JÁNOS, KŐSZEG FERENC, KENEDI JÁNOS és a hozzájuk később csatlakozó HEGEDŰS ANDRÁS által képviselt revizionista csoportosulás korábban teljesen elhatárolta magát az IMRE KATALIN által összefogott szektás, dogmatikus platformról induló, jelenleg az anarchizmus különböző árnyalatainak tájában álló PÓR GYÖRGY, DALOS GYÖRGY, HARASZTI

33

- 3 -

MIKLÓS, illetve MALGOT ISTVÁN és a környezetükhöz tartozó BÁLVÁNYOS HUBA, FODOR TANÁS, FÁBRY PÉTER és felesége LÓRÁNT ZSUZSA fiatal generációtól. Mindkét irányzattól elkülönült a "polgári radikális" koncepciót hirdető KONRÁD GYÖRGY és felesége LÁNG JULIA, HERNÁDI GYULA, özv.dr. BIRÓ JÁNOSNÉ /Ungár Yvette/ és SZELENYI IVÁN, akiknek elképzelései ugyan közelebb álltak a "tett propagandáját" hangoztató anarchista felfogáshoz, azonban társadalmi helyzetük, érvényesülési érdekeik és felkészültségük irányultsága először a revizionistákhoz közelítette őket.

T-9481/3

Az eltelt években egymás iránti merev elutasító álláspontjaik fokozatosan enyhültek. Az együttes fellépések készségének kölcsönös jelei mutatkoztak. Közös tevékenységük az esetenkénti akcióegység szükségességének, illetve hasznosságának felismerésén alapuló kompromisszumok sorozatán keresztül valósul meg. A közeledés elsősorban a fiatalabb generáció sajátja, akik tanítóik személyes és egyéb ellentéteiből kevesebbet érzékeltek, azokat gyakorlatilag a legtöbb esetben figyelmen kívül hagyják. Együttműködésük során tudatosan kiegészítik egymást. A kevésbé ismért, szakmai tekintéllyel még nem rendelkező, de merészebben kezdeményező fiataloknak akcióik sikeréhez szükségük van az idősebb korosztály nevére. Ugyanakkor eklektikus politikai koncepcióik rugalmasabbá teszi őket, nem kötődnek véglegesen és mereven sem egy-egy irányzathoz, sem egy-egy elképzeléshez - így pl. számolva a reális lehetőségekkel egyelőre lemondtak a munkások bevonására vonatkozó terveikről.

Együttműködésük kifejezésére első alkalommal Dalos György és Haraszti Miklós szabálysértési ügyét használták fel 1971-ben. Az eljárást "értelmiségellenes" intézkedésként feltüntetve tiltakozó mozgalmat szerveztek. Akciójuk soraikat megbontotta ugyan, - a revizionisták radikális szárnya szembekerült az óvatosabbakkal - mégis ettől kezdve egyre rövidebb időközökkel követték egymást az "egységfront" gyakorlati megnyilvánulásai.

34

- 4 -

Az együttműködés általános vonása, a benne résztvevők hatalomellenessége és szovjetellenessége. Mozgósításra, szimpátia-tüntetésre esetenként elegendőnek bizonyul az "őket is üldözik", "az én barátom a te barátod is" felszólítás. Átmeneti szövetségek kialakításához használják fel a különböző nacionalista megnyilvánulásokat és megmozdulásokat is. Ez, a körül nem határolt alap alkalmas arra, hogy a három - egyfajta zászlóvivő szerepet betöltő - csoportosulás felé forduljon pl. CSÓRI SÁNDOR, EÖRSI ISTVÁN, Mészöly Miklós, SÁNTHA FERENC, SZENTJÓBY TAMÁS, HALÁSZ PÉTER, akik összefüggő kört nem alkotnak, mindig az éppen legaktívabb személyekhez csatlakoznak. A különböző politikai platformról fellépő személyek összefogásában, közeledésében időnként - egyesek részéről - szerepet játszott bizonyos cionista érzélem is.

T-9481/3

3

A vázolt összefogási folyamat és az ebből fakadó fokozott társadalmi veszélyesség felszámolása céljából javasoljuk:

35

- 5 -

- Az érintett állami és társadalmi szervek - beleértve a Belügyminisztérium szerveit is - dolgozzák ki összehangolt, elsősorban politikai feladataikat az egység megbontása, a félrevezetett párttagok, értelmiségiek, az alapvetően jószándéku fiatalok leválasztása érdekében.
- A kimunkált feladatok gyakorlati végrehajtásához a Belügyminisztérium szervei sajátos eszközökkel - konspirált körülmények között lefolytatott beszélgetésekkel, kétes értékű külföldi kapcsolatok leleplezésével, tényleges adatokra alapozott dezinformálásokkal, célzatos visszariasztással, stb. - hatékonyan járuljanak hozzá.
- A legaktívabb ellenséges személyeket továbbra is szoros ellenőrzés alatt tartani, nyilvánvalóbbá váló tevékenységüket - szükség esetén adminisztratív eszközökkel is - megszakítani.

B u d a p e s t , 1974. március 7.

K: 5 pld
1 pld felterj.
1 pld 4-b.alo. 11-F-9200
1 pld 4-a.alo.
1 pld táj.alo.
1 pld táj.ti.
Nytsz: 4/8-132

T-9481/3

4